

ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΕ 80 ΗΜΕΡΕΣ

ΚΛΑΣΙΚΗ ΝΕΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Όπου ο Φιλέας Φογκ και ο Πασπαρτού
δέχονται αμοιβαία τον ρόλο του κυρίου
και του υπηρέτη αντίστοιχα

Το έτος 1878 στην οικία που βρισκόταν στον αριθμό 7 της οδού Σάβιλ, στους κήπους του Μπέρλινγκτον –στην ίδια κατοικία όπου πέθανε ο Σέρινταν το 1814–, κατοικούσε ο αξιότιμος κύριος Φιλέας Φογκ, μέλος από τα πιο ιδιόρρυθμα και αξιοπρόσεκτα της Μεταρρυθμιστικής Λέσχης του Λονδίνου, αν και, όπως έδειχναν τα πράγματα, εκείνος προσπαθούσε να αποφύγει οτιδήποτε θα μπορούσε να τραβήξει την προσοχή των άλλων.

Για τον Φιλέα Φογκ, λοιπόν, αυτόν τον αιγιματικό άνθρωπο, ο οποίος διαδέχτηκε σε εκείνη την κατοικία έναν από τους μεγαλύτερους ρήτορες που τιμούν την Αγγλία, δε γνωρίζουμε τίποτα, πέ-

ρα από το ότι ήταν ένας άντρας αριστοκρατικός, από τους πιο ωραίους τζέντλεμαν της αγγλικής υψηλής κοινωνίας.

Έλεγαν ότι έμοιαζε στον Μπαίρον –στο πρόσωπο τουλάχιστον, γιατί στα πόδια ήταν άψογος–, αλλά σε έναν Μπαίρον με μουστάκι και φαβορίτες, σε έναν Μπαίρον ατάραχο, που θα μπορούσε χίλια χρόνια να ζήσει χωρίς να γερνά.

Άγγλος ασφαλώς ήταν ο Φιλέας Φογκ, αλλά Λονδρέζος μάλλον όχι. Δεν τον είχαν δει ποτέ ούτε στο χρηματιστήριο ούτε στην τράπεζα ούτε σε κανένα χρηματομεσιτικό κατάστημα της πόλης. Ούτε στις δεξαμενές ή στις αποβάθρες του Λονδίνου είχε φανεί ποτέ πλοίο συμφερόντων του Φιλέα Φογκ. Ο τζέντλεμαν αυτός δε λάμβανε μέρος σε καμία διοικητική επιτροπή. Το όνομά του δεν είχε ποτέ ακουστεί σε κανέναν δικηγορικό σύλλογο, ούτε στο Τεμπλ, ούτε στο πανδοχείο Λίνκολν, ούτε στο πανδοχείο Γκρέι. Δεν αγόρευσε ποτέ ούτε στο ανώτατο δικαστήριο ούτε στο δικαστήριο της έδρας της βασίλισσας ούτε στο εφετείο ούτε και στο εκκλησιαστικό δικαστήριο. Δεν ήταν ούτε βιομήχανος ούτε επιχειρηματίας ούτε έμπορος ούτε κτηματίας. Δεν ανήκε ούτε στο Βασιλικό Ίδρυμα της Μεγάλης Βρετανίας ούτε στο Ίδρυμα του Λον-

δίνου ούτε στο Ίδρυμα των Τεχνιτών ούτε στο Ίδρυμα Ράσελ ούτε στο Φιλολογικό Ίδρυμα της Δύσης ούτε στο Νομικό Ίδρυμα ούτε σε εκείνο το Ίδρυμα των Ενωμένων Τεχνών και Επιστημών, που βρίσκεται απευθείας υπό την αιγίδα της Αυτής Μεγαλειότητας. Δεν ανήκε, τέλος, σε καμία από τις πολυάριθμες εταιρείες που αφθονούν στην πρωτεύουσα της Αγγλίας, από την Εταιρεία Αρμόνικα έως την Εντομολογική Εταιρεία, η οποία κυρίως ιδρύθηκε με σκοπό να καταστρέψει τα βλαβερά έντομα.

Ο Φιλέας Φογκ ήταν μέλος της Μεταρρυθμιστικής Λέσχης, και αυτό ήταν όλο.

Για όποιον θα παραξενευόταν πώς ένας κύριος τόσο μυστηριώδης αποτελεί μέλος μιας τόσο αξιοπρεπούς Λέσχης, η απάντηση θα ήταν ότι έγινε δεκτός χάρη στη σύσταση των Αδελφών Μπάρινγκ, στους οποίους είχε ανοιχτή πίστωση. Εξού και κάποια «επιφάνεια», που οφειλόταν στο γεγονός ότι οι επιταγές του πληρώνονταν επί τη εμφανίσει, με χρέωση του τρεχούμενου λογαριασμού του, ο οποίος ήταν σταθερά πιστωτικός.

Αυτός ο Φιλέας Φογκ ήταν άραγε πλούσιος; Αναμφίβολα. Πώς όμως είχε κάνει περιουσία, ούτε και οι καλύτερα πληροφορημένοι δεν μπορού-

σαν να πουν, και ο κύριος Φογκ ήταν ο τελευταίος στον οποίο άρμοζε να τεθεί το ερώτημα. Σε κάθε περίπτωση, δεν ήταν σπάταλος σε τίποτα, αλλά ούτε και φιλάργυρος, γιατί οπουδήποτε υπήρχε ανάγκη οικονομικής βοήθειας την προσέφερε σιωπηλά, και μάλιστα ανώνυμα.

Καταληκτικά, ο κύριος αυτός ήταν εξαιρετικά κλειστός χαρακτήρας. Μιλούσε όσο γινόταν λιγότερο και έμοιαζε ακόμα πιο μυστηριώδης έτσι καθώς ήταν σιωπηλός. Μπορεί η ζωή του όλη να ήταν στο φως, αλλά ό,τι έκανε ήταν με μαθηματική ακρίβεια πάντα το ίδιο, με αποτέλεσμα η φαντασία, απογοητευμένη, να αναζητά κάτι παραπέρα.

Να είχε ταξιδέψει; Ήταν πιθανό, γιατί κανείς δεν κατείχε καλύτερα από εκείνον τον παγκόσμιο χάρτη. Όσο απομακρυσμένη κι αν ήταν μια τοποθεσία, εκείνος φαινόταν να τη γνωρίζει σε βάθος. Μερικές φορές, με μερικά μόνο λόγια, σύντομα και σαφή, διόρθωνε τις άπειρες εικασίες που κυκλοφορούσαν στη Λέσχη με θέμα ταξιδιώτες που εξαφανίστηκαν ή έχασαν τον δρόμο τους: διευκρίνιζε τι μπορεί να είχε πραγματικά συμβεί, και τα λόγια του φαινόταν πως τα ενέπνεε συχνά μια διορατικότητα, καθώς τα γεγονότα στο τέλος πά-

ντα τον δικαίωσαν. Ήταν ένας άνθρωπος που πρέπει να είχε ταξιδέψει παντού, με τον νου του τουλάχιστον.

Το βέβαιο, πάντως, είναι ότι εδώ και χρόνια ο Φιλέας Φογκ δεν είχε εγκαταλείψει το Λονδίνο. Εκείνοι που είχαν την τιμή να τον γνωρίζουν λίγο καλύτερα από τους υπόλοιπους βεβαίωσαν ότι –αν εξαιρέσουμε τον δρόμο που έπαιρνε κάθε μέρα για να πάει απευθείας από το σπίτι του στη Λέσχη– κανείς δε θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι τον είχε δει αλλού. Η μόνη του ψυχαγωγία ήταν να διαβάζει εφημερίδες και να παίζει ουίστ. Στο παιχνίδι αυτό της σιωπής, τόσο ταιριαστό με την ιδιοσυγκρασία του, αν και κέρδιζε συχνά, τα κέρδη του δεν έμπαιναν ποτέ στο πορτοφόλι του, αλλά αποτελούσαν ένα αξιοσέβαστο μέρος των χρημάτων που έδινε για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Άλλωστε πρέπει να σημειωθεί ότι ο κύριος Φογκ έπαιζε προφανώς για το παιχνίδι, όχι για το κέρδος. Το παιχνίδι ήταν για εκείνον ένας αγώνας, μια μάχη ενάντια στις αντιξοότητες, αλλά μια μάχη δίχως δράση, δίχως μετακίνηση, δίχως κούραση, και αυτό ταίριαζε πολύ στον χαρακτήρα του.

Δεν ήξεραν να έχει ο Φιλέας Φογκ γυναίκα και παιδιά –κάτι που μπορεί να συμβεί και στους κα-

λύτερους ανθρώπους—, αλλά ούτε και γονείς ή φίλους – κάτι που συμβαίνει σπανιότερα είναι αλήθεια. Ο Φιλέας Φογκ ζούσε μόνος στο σπίτι της οδού Σάβιλ, όπου δεν έμπαινε κανείς. Όσο για το εσωτερικό του σπιτιού, τα πράγματα ήταν απλά. Ένας και μόνο υπηρέτης αρκούσε. Καθώς έτρωγε και το μεσημέρι και το βράδυ στη Λέσχη, σε ώρες με το ρολόι πάντα καθορισμένες, στην ίδια αίθουσα, στο ίδιο τραπέζι, χωρίς να έχει ποτέ προσκεκλημένους κάποιους από τα άλλα μέλη, αλλά ούτε και κανέναν γνωστό του εκτός Λέσχης, γύριζε στο σπίτι του μόνο για να κοιμηθεί, τα μεσάνυχτα ακριβώς, χωρίς ποτέ να χρησιμοποιεί τα άνετα δωμάτια που η Μεταρρυθμιστική Λέσχη διαθέτει στα μέλη της. Από το εικοσιτετράωρο περνούσε τις δέκα ώρες στο σπίτι του, όπου είτε θα κοιμόταν είτε θα έκανε την τουαλέτα του. Τη βόλτα του την έκανε πάντα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, με βήμα σταθερό, και πάντα στην είσοδο με το ξύλινο ψηφιδωτό δάπεδο ή στον κυκλικό εξώστη, πάνω από τον οποίο σχηματίζεται ένας θόλος με γαλάζια βιτρό, τον οποίο στηρίζουν είκοσι ιωνικοί κίονες από πορφυρίτη λίθο. Όταν γευμάτιζε για μεσημέρι ή βράδυ, ό,τι γευστικό σερβιριζόταν στο τραπέζι του προερχόταν από τις

κουζίνες της Λέσχης, από τους χώρους όπου φυλάσσονταν τα τρόφιμά της, τα σερβίτσια και τα πιάτα της, από το ιχθυοπωλείο και το γαλακτοπωλείο της· οι σερβιτόροι της Λέσχης, οι πάντα σοβαροί, φορώντας τα μαύρα ρούχα τους και τα παπούτσια τους με τη μαλακή σόλα, ήταν εκείνοι που του σέρβιραν το φαγητό σε εκλεκτές πορσελάνες και πάνω σε ένα υπέροχο τραπεζομάντιλο από ύφασμα Σαξονίας· τα κρύσταλλα της Λέσχης, μοναδικά κομμάτια, ήταν εκείνα που περιείχαν το σέρι του, το πόρτο του ή το κλάρετ του, αναμειγμένο με κανέλα και πολυτρίχι· ο πάγος της Λέσχης –πάγος που είχε έρθει με μεγάλο κόστος από τις λίμνες της Αμερικής– ήταν, τέλος, εκείνος που κρατούσε τα ποτά του ικανοποιητικώς δροσερά.

Αν το να ζεις κάτω από τέτοιες συνθήκες σημαίνει πως είσαι εκκεντρικός, πρέπει να παραδεχτούμε ότι η εκκεντρικότητα έχει τα πλεονεκτήματά της!

Το σπίτι της οδού Σάβιλ, χωρίς να είναι μεγαλοπρεπές, είχε το πλεονέκτημα της υπερβολικής άνεσης. Άλλωστε, με τις αμετάβλητες συνήθειες του ενοίκου του, η οικιακή φροντίδα περιοριζόταν σε λίγα πράγματα. Πάντως, ο Φιλίας Φογκ απαι-

τούσε από τον μοναδικό υπηρέτη του μια εξαιρετική ακρίβεια και σταθερότητα. Εκείνη τη μέρα μάλιστα, στις 2 Οκτωβρίου, ο Φιλέας Φογκ είχε απολύσει τον Τζέιμς Φόρστερ –καθώς είχε κάνει το σφάλμα και του είχε φέρει το νερό για το γένι του στους ογδόντα τέσσερις βαθμούς Φαρενάιτ αντί για τους ογδόντα έξι– και περίμενε τον διάδοχό του, που όφειλε να παρουσιαστεί στις έντεκα η ώρα έως και τις έντεκα και μισή.

Ο Φιλέας Φογκ καθόταν στητός σε μια πολυθρόνα, με το ένα πόδι κοντά στο άλλο, σαν στρατιώτης σε παρέλαση, τα χέρια ακουμπισμένα στα γόνατα, το σώμα όρθιο, το κεφάλι ψηλά, και κοιτούσε την κίνηση της βελόνας του εκκρεμούς – μια περίπλοκη συσκευή που έδειχνε τις ώρες, τα λεπτά, τα δευτερόλεπτα, τις μέρες της εβδομάδας, τις μέρες του μήνα και τη χρονολογία. Όταν σήμανε έντεκα και μισή, ο κύριος Φογκ έπρεπε, σύμφωνα με την καθημερινή του συνήθεια, να φύγει από το σπίτι και να πάει στη Μεταρρυθμιστική Λέσχη.

Εκείνη τη στιγμή χτύπησαν την πόρτα του μικρού σαλονιού όπου βρισκόταν ο Φιλέας Φογκ.

Εμφανίστηκε ο Τζέιμς Φόρστερ, ο απολυμένος.

«Ο νέος υπηρέτης» είπε.

Παρουσιάστηκε κάποιος γύρω στα τριάντα και χαιρέτησε.

«Είστε Γάλλος και λέγεστε Τζον;» τον ρώτησε ο Φιλέας Φογκ.

«Ζαν, αν δεν πειράζει τον κύριο» απάντησε ο νεοφερμένος «Ζαν Πασπαρτού, ένα παρατσούκλι που μου έμεινε και που δείχνει τη φυσική κλίση που έχω να τα βγάζω πέρα στα δύσκολα. Πιστεύω, κύριε, πως είμαι έντιμος άνθρωπος, αλλά, για να είμαι ειλικρινής, έχω κάνει διάφορες δουλειές. Ήμουν πλανόδιος τραγουδιστής, ιπποκόμος σε τσίρκο, ακροβάτης όπως ο Λεοτάρ και χορευτής σε τεντωμένο σκοινί όπως ο Μπλοντέν· μετά έγινα δάσκαλος της γυμναστικής ώστε να αξιοποιήσω τα ταλέντα μου, και τέλος έγινα λοχαγός της Πυροσβεστικής στο Παρίσι. Έχω μάλιστα σημαντικές πурκαγιές στο ενεργητικό μου. Αλλά πάνε πέντε χρόνια που έφυγα από τη Γαλλία και, καθώς ήθελα να γευτώ την οικογενειακή ζωή, έγινα υπηρέτης στην Αγγλία. Έτσι, καθώς είμαι χωρίς δουλειά και έμαθα ότι ο κύριος Φιλέας Φογκ είναι ο άνθρωπος ο πιο ακριβής στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και ο περισσότερο απρόθυμος να ταξιδέψει, παρουσιάστηκα στον κύριο με την προσδοκία να ζήσω εδώ

ήσυχια τόσο, που να ξεχάσω ακόμα και το ίδιο το όνομά μου, το Πασπαρτού...»

«Το Πασπαρτού με βολεύει» απάντησε ο τζέντλεμαν. «Έχω συστάσεις για σας και καλές πληροφορίες. Γνωρίζετε τους όρους μου;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Καλώς. Τι ώρα έχετε;»

«Έντεκα και είκοσι πέντε» απάντησε ο Πασπαρτού, τραβώντας από τα βάθη της τσέπης του γιλέκου του ένα τεράστιο ασημένιο ρολόι.

«Πηγαίνετε πίσω» είπε ο Φογκ.

«Να με συγχωρήσει ο κύριος, αλλά αυτό είναι αδύνατον».

«Πηγαίνετε πίσω τέσσερα λεπτά. Δεν πειράζει. Αρκεί να υπολογίζετε τη διαφορά. Λοιπόν, από αυτή τη στιγμή, έντεκα και είκοσι εννέα το πρωί, την Τετάρτη αυτή, 2 Οκτωβρίου του 1872, είστε στην υπηρεσία μου».

Λέγοντας τα λόγια αυτά, ο Φιλέας Φογκ σηκώθηκε, πήρε το καπέλο του με το αριστερό χέρι, το έβαλε στο κεφάλι του με μια κίνηση λες και ήταν μαριονέτα, και εξαφανίστηκε χωρίς να πει ούτε λέξη παραπάνω.

Ο Πασπαρτού άκουσε την εξώπορτα να κλείνει μια φορά: ήταν το καινούριο του αφεντικό, που

έβγαινε· έπειτα, ακόμα μία φορά: ήταν ο προκάτοχός του, ο Τζέιμς Φόρστερ, που έφευγε με τη σειρά του.

Ο Πασπαρτού έμεινε μόνος στο σπίτι της οδού Σάβιλ.

Όλα τα βιβλία του Βερν γράφονται πάνω στη ραχοκοκαλιά ενός ταξιδιού, όλα είναι από μόνα τους ταξίδια. Ταξίδια σε τόπους της αλήθειας και της φαντασίας, ταξίδια στις γνώσεις και τους μύθους, ταξίδια σε κόσμους γνωστούς και άγνωστους. Και απ' όλα, η πιο καθαρόαιμη περιπέτεια και η πιο αγαπημένη και πολυδιαβασμένη, που μας ταξιδεύει στα ήθη και στις παραδόσεις δεκάδων πολιτισμών, εξυμνώντας την εφευρετικότητα, το ψυχικό σθένος, την τιμή και τη δικαιοσύνη, αλλά και την αφοσίωση στην επίτευξη δύσκολων στόχων είναι ο *Γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες*.

ISBN: 978-618-03-0216-5

9 786180 302165

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΚ/ΣΗΜ. 80216